



**План за ангажиране на заинтересованите страни
 “Фрапорт Туин Стар Еърпорт Мениджмънт” АД
 Летище Варна
 Май 2025 г.**

Организ. единица	Изготвил (Изменил)	Проверил (формално)	Одобрено от Управителен съвет			
			CEO	CFO	ССО	СВДО
Експерт ИСУ	Р-л Звено ИСУ и МО					
Име	Мая Христова	Галя Петрова	Д-р Франк Кванте	Росен Филипов	Николай Секалов	Д-р Франк Кванте
Дата	27.05.2025	27.05.2025	27.05.2025	27.05.2025	27.05.2025	27.05.2025
Подпис						

Съдържание

1.	Въведение	3
2.	Контекст	4
3.	Цели и обхват	5
3.1	Цели	5
3.2	Обхват	6
4.	Заинтересовани страни на летище Бургас	6
4.1	Дефиниране	6
4.2	Категоризация на заинтересованите страни	6
4.3	Анализ на заинтересованите страни	7
4.4	Приоритетни групи на заинтересованите страни	8
5.	Дейности за ангажиране на заинтересованите страни	9
6.	Доказателства за ангажираност и резултати	9
7.	План за изпълнение	11
8.	Мониторинг и актуализация	11
	Приложение I Заинтересовани страни	12
	Приложение II План за изпълнение	16

1. Въведение

“Фрапорт Туин Стар Еърпорт Мениджмънт” АД (ФТСЕМ АД) е част от групата на Фрапорт АГ, утвърден международен доставчик на висококачествени летищни услуги, с централа летище Франкфурт, Германия и оператор на още 29 летища по целия свят.

През 2006 г. ФТСЕМ АД сключва 35-годишен, удължен през 2022 г. с още 5 години (до ноември 2046 г.) Договор за концесия за модернизирание и развитие на международните летища Бургас и Варна с българското правителство. През целия период на концесията, дружеството ще инвестира общо 413 милиона Евро в двете летища.

Летище Варна е сертифицирано по два стандарта на Международната организация по стандартизация (ISO): ISO 9001 : 2015 (Системи за управление на качеството) и ISO 14001 : 2015 (Системи за управление на околната среда). ISO сертификациите гарантират, че всички дейности, извършвани от летище Варна са насочени към ефективно управление на ресурсите и непрекъснато подобряване качеството на предлаганите услуги, с фокус върху удовлетворяването на нуждите на крайния потребител.

Прилаганите ISO стандарти обхващат целия набор от дейности, извършвани от летище Варна като летищен оператор, в съответствие със Закона за гражданското въздухоплаване, включително дейности по наземно обслужване, търговска дейност, отдаване под наем на помещения, площи, съоръжения и др. дълготрайни материални активи.

През 2019 г. летище Варна кандидатства за акредитация на Ниво 1: Mapping от Програмата за въглеродна акредитация на летищата - Airport Carbon Accreditation Program (ACA) и същата година получи съответния сертификат от Airports Council International (ACI) Europe.

През 2020 г., като част от подготовката за преминаване към Ниво 2: Reduction на ACA, летище Варна изготви План за намаляване на въглеродните емисии за периода 2021 - 2023 г., за да демонстрира усилията си за намаляване на емисиите на парникови газове. Планът беше изготвен при спазване на изискванията на Протокола за парниковите газове (GHGP) за обхват 1 (преки въглеродни емисии) и обхват 2 (непреки емисии, свързани с потреблението на електроенергия), GHGP за летища, както и съгласно Ръководството на ACI за Ниво 2 от ACA. В резултат, летище Варна беше сертифицирано на Ниво 2: Reduction на ACA.

Към настоящия момент ФТСЕМ АД е в процес на разширяване на въглеродната акредитация на летище Варна до Ниво 3: Optimization. В съответствие с изискванията за това ниво следва да бъде разработен План за ангажиране на заинтересованите страни и да се разшири отчетането на въглеродния отпечатък, така че да бъдат включени всички емисии от обхват 3, върху които летището може да “влие” и които летището може да “насочва”.

Настоящият План за ангажиране на заинтересованите страни е изготвен и в съответствие с Плана за намаляване на въглеродните емисии във ФТСЕМ АД, летища Варна и Бургас 2024 - 2045 г.

Чрез Плана за ангажиране на заинтересованите страни са идентифицирани, категоризирани и приоритизирани всички заинтересовани страни, имащи отношение към въглеродните емисии от обхват 3, като е дефиниран начинът, по който летището планира да взаимодейства с тях за постигане на целите си за намаляване на въглеродните емисии. Планът залага конкретни мерки и отговорности за периода на неговото изпълнение. Наред с това са определени показатели за резултатите, чрез които да бъдат измерени усилията на ФТСЕМ АД за управление на въглеродните емисии на летище Варна. Поетите ангажименти от ФТСЕМ АД към заинтересованите страни са описани в Кодекса за поведение на доставчиците. Като част от своя ангажимент за прозрачност и спазване на нормативните изисквания, ФТСЕМ АД се ангажира да разработи План за взаимодействие със заинтересованите страни, осигурявайки ангажираността на заинтересованите страни, особено по екологични и социални въпроси и да го актуализира при необходимост.

Основните цели на този план са:

- Да дефинира/идентифицира хора, общности, трети страни, които могат да бъдат засегнати от или заинтересовани от експлоатацията и бъдещите подобрения на летище Варна.

- Чрез процес на изследвания, информираност и консултации, да гарантира участието на заинтересованите страни в съответните екологични и социални въпроси.
- Да изгради и поддържа ефективно взаимодействие със заинтересованите страни във всички етапи на развитие и експлоатация на летище Варна.
- Този План ще бъде публично оповестен на официалния уебсайт на летище Варна и ще бъде периодично актуализиран.

Отговорното лице за изпълнението на този План и основното лице за контакт е: Галя Петрова, Ръководител звено “Интегрирани системи за управление и Медицинско осигуряване”, gal-ya.petrova@fraport-bulgaria.com, Т: +359/52 573 203

2. Контекст

Територията на летище Варна е разположена в североизточната част на България, в близост до брега на Черно море. Разстоянието до центъра на град Варна е около 10 км. На около 200 м северно преминава автомагистрала “Хемус”, а южната му граница е в непосредствена близост до четвъртокласен път Варна - Девня. Летище Варна е разположено на около 3 км северно от града, вляво от автомагистрала “Хемус”. В съседство източно се намират частни и общински земеделски земи и промишлени територии. Южно през пътя Варна - Девня са разположени също земеделски земи и земи с променен статут с предназначение за промишлени, складови и др. дейности. Западно са разположени земеделски земи, а северно летището граничи с автомагистрала “Хемус”. Най-близко разположените населени места са:

- гр. Аксаково - на около 850 м север - северозападно;
- с. Игнатиево - на около 2500 м северозападно;
- с. Тополи - на около 1200 м южно;
- кв. “Владислав Варненчик” на гр. Варна - на около 1,5 км североизточно.

Летище Варна е свързано с националната пътна мрежа посредством магистрално отклонение на 4^{ти} километър на автомагистрала “Хемус” по посока София.

В по отдалечен аспект (5 - 10 км) около летище Варна са разположени:

- Варненския залив на Черно море, разстояние около 7 - 8 км в посока изток - североизток;
- Варненско езеро (дължина 13 км и ширина 1,5 - 2 км) на разстояние около 4 км, успоредно на единствената писта в юг - югозападна посока;
- Франгенското плато със средна височина 350 - 360 м, на около 2,5 км северно от летището;
- Момино плато със средна височина около 350 м южно от летището на около 5,5 километра през Варненското езеро.

Летище Варна се използва за кацане, излитане и наземно обслужване на въздухоплавателни средства (ВС) съгласно издадени Удостоверение за експлоатационна годност на гражданско летище; Лиценз за летищен оператор; Удостоверение за експлоатационна годност на системи и съоръжения за наземно обслужване за летище и Удостоверение експлоатационна годност за светотехническата система на летище. Летище Варна има една писта за излитане и кацане с направление 09/27 и геометрични размери 2 517 м/45 м с две странични ивици по 7,5 м.

През 2024 г. от/до летище Варна са изпълнявани чартърни и редовни полети до повече от 108 дестинации от 52 български и чуждестранни авиокомпании.

Авиационната индустрия е изправена пред нови изпитания като продължаващата война в Украйна, войната между Хамас и Израел и поскъпването на горивата.

Приоритет на ФТСЕМ АД е осигуряване на висококачествени услуги на международно ниво, безопасно, ефективно и търговски печелившо управление на летище Варна. Основните дейности са обслужване и обработка на пътници, багажи, пътнически ВС и в по-малка степен обработка на товарни ВС. Обслужването на пътниците включва административни и контролни

функции, търговия, изхранване. Обслужването на машинния парк предвижда технически дейности по поддръжка на летателното поле и прилежащите територии. Всички други дейности са спомагателни (вътрешен транспорт, строително-ремонтни дейности и др.). Летище Варна няма организационно-управленско отношение към дейностите, свързани с осигуряване на аеронавигационно обслужване.

Основната по-голяма част от териториите на летище Варна е заета от писта за излитане и кацане (ПИК), пътеки за рулиране (ПР) и престой (перон) на ВС и техните сервитутни зони. На територията на летище Варна са изградени сгради със смесено предназначение (административно, офиси/помещения под наем, складове, учебен център, сгради на Държавно предприятие Ръководство на въздушното движение (ДП РВД), Гранична полиция (ГП), сгради с индивидуално предназначение (кейтеринг, парова централа, помещения за ремонт на самолетообслужваща техника (СОТ) и моторни превозни средства, хангар за ремонтни дейности на ВС, противопожарна служба и др.), както и специализирани съоръжения (гориво-смазочно стопанство, контролно пропускателни пунктове, паркинги за пътници и персонал). Инфраструктурата на летище Варна обхваща силно развита пътна мрежа, газопреносна, водопроводна, канализационна, електропреносна мрежа, телекомуникационни мрежи, външни и вътрешни товаротранспортни комуникации. На територията на летищния комплекс съвместно оперират голям брой търговски субекти и държавни организации: магазини за безмитна търговия, заведения за хранене, обменни бюра, коли под наем, банков офис, продажба на самолетни билети, ГП, митница, граничен контрол на Българска агенция по безопасност на храните, РВД и др.).

ФТСЕМ АД носи отговорност за безопасността, летищното обслужване и техническото обслужване на територията. ФТСЕМ АД извършва дейности като оператор по наземно обслужване на ВС, като наред с него на територията на летище Варна работят още два оператора по наземно обслужване - "Суиспорт България" АД и "Голдеър Хендлинг България" ООД. Експлоатацията на складовото стопанство за гориво също попада в сферата на отговорност на ФТСЕМ АД, като операциите по зареждане на въздухоплавателните средства се извършват само от ФТСЕМ АД. Други основни трети страни, които извършват дейност на летището са описани в таблицата от Фигура 2.

Съгласно генералния план за развитие на летище Варна се извършват планираните подобрения по територията, сградите и съоръженията, както и оптимизиране на процесите по наземно обслужване с цел непрекъснато подобряване качеството на обслужване, преживяването и удовлетвореността на пътниците.

3. Цели и обхват

3.1. Цели

Основната цел на този план е да подпомогне ангажирането на заинтересованите страни на летището, като очертае действията и отговорностите, които могат да доведат до подобряване на енергийната ефективност и намаляване на въглеродните емисии на летището; да се изгради доверие между ключовите групи заинтересовани страни и да подобри отношенията на летище Варна с тях; да комуникира с лицата, които могат да бъдат засегнати от или които имат интерес към летището и да опише механизма за подаване на оплаквания във връзка с него.

В този смисъл, целите на Плана за ангажираност са пряко свързани и с целите за постигане на визията и мисията на летище Варна:

- Летище Варна е пример за подражание и надежден партньор към устойчиво развитие на Българското Черноморие.
- Нашият силен екипен дух, иновативни технологии и уникален стил вдъхновяват черноморските общности за създаване на устойчиво бъдеще и приятно пътуване за всички.
- ФТСЕМ АД се ангажира до 2030 г. да намали/запази нивата на изпусканията в атмосферата количества въглероден диоксид еквивалент до тези през 2015 г., а в дългосрочен план да постигне неутралност по отношение на климата до 2045 г. без компенсация. За тази цел е предвидена за изпълнение програма от проекти - изграждане на

фотоволтаична система за собствени нужди; модернизиране на прилежащата инфраструктура с акцент върху енергийната ефективност; поетапна подмяна на автомобилния парк с електрически или по-ефективни с по-ниско потребление (приблизително 40% до 2030 г.); постоянно подобряване на нивото на поддръжка на инфраструктурата и оборудването за намаляване на потреблението на електроенергия; непрекъснат мониторинг върху потреблението на електроенергия.

- Подкрепа за местното социално и икономическо развитие в дългосрочен план посредством увеличаване на трафика и подобряване на свързаността.

За да постигне своята визия, мисия и свързаните с тях цели, летище Варна ще се ангажира по подходящ начин със съответните заинтересовани страни.

Основните цели, които са ръководни за нашата стратегия, се позовават на принципите на прозрачност и сътрудничество. Нашата цел е летище Варна да се превърне в добър съсед за общността и чудесно място за работа. Поддържането на добри взаимоотношения ще повлияе икономическото развитие на местния бизнес, ще подкрепи авиокомпаниите с подобрена ефективност на операциите, ще създаде възможност за работа и добро партньорство с местните образователни институции по програми за професионално обучение и други инициативи за обществено развитие.

3.2. Обхват

Настоящият План обхваща тригодишен период на действие, като може да бъде преразгледан и актуализиран преди изтичането на този период, в случай че значителни структурни промени или други външни фактори, които да окажат влияние върху изпълнението му. Настоящият План включва общите принципи на заинтересованите страни, които ФТСЕМ АД се ангажира да спазва, в съответствие с националното законодателство и добрите международни практики.

Планът е съобразен с визията, мисията и целите за развитие на летище Варна, които се базират на 4 основни стълба:

- Пътническото преживяване, което включва целият процес по обслужване на пътника и формира оценката му за летищен престой;
- Ефективност и свързаната с нея финансова резултатност;
- Грижата за околна среда, с акцент върху намаляване на собствените емисии на въглероден диоксид еквивалент;
- Подкрепа за местното социално и икономическо развитие.

4. Заинтересовани страни на летище Варна

4.1. Дефиниране

Обект на Плана са заинтересованите страни, които чрез своите операции, дейности или действия могат да повлияят на въглеродния отпечатък на летище Варна и които основно са асоциирани с емисиите от обхват 3 (емисии от други източници, свързани с дейността на летището). Идентифицираните заинтересовани страни са наемателите и дружествата, опериращи на територията на летището, служителите на ФТСЕМ АД във всички звена на компанията, пътници и посетители, както и други външни заинтересовани страни, имащи отношение към авиационните дейности, като широката общественост, неправителствени организации и други организации в областта на въздухоплаването.

Подробен списък на идентифицираните заинтересовани страни е представен в Приложение I.

4.2. Категоризация на заинтересованите страни

За целите на разработването на настоящия План са идентифицирани заинтересованите страни, които имат отношение към емисиите от обхват 3, като същите са разпределени в три категории и няколко подгрупи въз основа на вида на тяхната дейност и връзката им с ФТСЕМ АД (Таблица 1):

- **Група I.** Външни заинтересовани страни “на обекта” обхваща заинтересованите страни, които допринасят за емисии, следствие от оперативни дейности на територията на летището, но от източници, които не са собственост и/или не се контролират от ФТСЕМ АД. Това са външни за ФТСЕМ АД заинтересовани страни, които в общия случай работят на територията на летището и/или обикновено извършват дейности, които имат пряка връзка с емисиите от обхват 3. Такива заинтересовани страни са например: авиокомпани, оператори по наземно обслужване, пътници и др.;
- **Група II.** Летищен персонал - представлява вътрешните заинтересовани страни за ФТСЕМ АД, т.е. служителите във всички звена на компанията, чиито действия и поведение допринасят за емисиите от обхват 3;
- **Група III.** Външни заинтересовани страни “извън обекта” - обхваща външни заинтересовани страни, които не извършват дейност на територията на летището, но чрез своите решения, действия, установени правила или други дейности могат косвено да повлияят на емисиите от обхват 3 на ФТСЕМ АД. Такива заинтересовани страни са органи за вземане на решения, доставчици на енергия или услуги, неправителствени организации (НПО), широката общественост и др.

4.3. Анализ на заинтересованите страни

С цел определяне на ключовите заинтересовани страни, както и с цел разработване на целенасочени мерки в обхвата на Плана, беше извършен анализ с помощта на Матрица на заинтересованите страни (Фигура 1). Вземайки предвид въздействието на заинтересованите страни върху въглеродните емисии и влиянието, което ФТСЕМ АД оказва върху всяка подгрупа, заинтересованите страни бяха оценени по скала от пет нива (високо, средно високо, средно, средно ниско, ниско) и разпределени за всеки един от четирите квадранта на матрицата.

Фигура 1. Матрица на заинтересованите страни по въздействие на заинтересованите страни върху въглеродните емисии и потенциалното влияние, което ФТСЕМ АД има върху заинтересованите страни

Потенциал за “ влияние”	В	А
	Високо	Високо
	Заведения за храни и напитки Държавни структури Летищен персонал Магазини Телекомуникационни компании Фирми за управление на отпадъците	Авиокомпани Оператори по наземно обслужване Таксиметрови компании Спедитори/Товарни оператори ДП РВД Куриерски фирми Пътници и посетители Maintenance, repair and overhaul (MRO) фирми Отдаване на коли под наем
	Банкови офиси, бюра за обмяна на валута Туроператори Местни общности НПО за околната среда	Община Бургас: Обществен транспорт Държавни органи Комунални услуги Международни власти/органи
Ниско	С	В
	Ниско	Високо
	Въздействие	

4.4. Приоритетни групи на заинтересованите страни

А: Заинтересовани страни с висок приоритет - отговорни за най-големия дял от образувани въглеродни емисии и потребление на енергия чрез своята дейност (високо и средно високо въздействие) и имат висок потенциал да бъдат повлияни по отношение на своите въглеродни емисии (високо и средно високо влияние);

В: Заинтересовани страни със среден приоритет:

- отговорни за високи/средно високи/средни нива на въглеродни емисии и потребление на енергия чрез своята дейност и с нисък/средно нисък/среден потенциал за въздействие;
- отговорни за ниски/средно ниски/средни нива на въглеродни емисии и потребление на енергия чрез своята дейност и имащи висок/средно висок/среден потенциал да бъдат повлияни.

С: Заинтересовани страни с нисък приоритет - отговорни за ниски/средно ниски нива на въглеродни емисии и потребление на енергия чрез своята дейност и имащи нисък/средно нисък потенциал да бъдат повлияни.

Настоящият План има за цел да определи конкретни мерки и действия за ангажиране на заинтересованите страни в процеса на намаляване на емисиите на летище Варна и подобряване на енергийната ефективност. Поради тази причина мерките са насочени главно към избрани заинтересовани страни от приоритетни групи А и В, които или могат да допринесат значително за намаляване на емисиите, или могат да бъдат повлияни от целенасочени действия, решения или партньорски инициативи от страна на ФТСЕМ АД.

При оценката на потенциала за насочване и влияние на заинтересованите страни, беше разгледан висок или нисък потенциал въз основа на взаимосвързаността на съответните заинтересовани страни с оперативната дейност на ФТСЕМ АД. За да се конкретизират по-ясно средствата за ангажиране на заинтересованите страни, допълнително беше определено кои от тях могат да бъдат "насочвани" и "повлияни" чрез целенасочени действия и дейности за ангажиране въз основа на следните допускания:

- С голям потенциал за насочване са заинтересованите страни, които имат договорни отношения с ФТСЕМ АД и/или са пряко зависими от операциите и управленските решения на летищния оператор и/или могат да бъдат ангажирани въз основа на партньорско или друго правно споразумение. Тези заинтересовани страни се считат за такива, които потенциално могат да бъдат насочвани от ФТСЕМ АД;
- С по-малък потенциал да бъдат повлияни са заинтересованите страни, които нямат договорни отношения с ФТСЕМ АД и/или цялостната им оперативна дейност е малко вероятно да бъде повлияна от ФТСЕМ АД и/или техните поведения и действия могат да бъдат повлияни чрез кампании за осведомяване и споделяне на най-добри практики и могат да бъдат изпълнени добри примери, основани на споразумения за партньорство. Тези заинтересовани страни се считат за такива с потенциал да бъдат повлияни от ФТСЕМ АД.

Резултатите от приоритизирането на заинтересованите страни, както и на потенциала им за "насочване" и "влияние" са представени в Таблица 1.

Таблица 1. Приоритизиране на заинтересованите страни

Категория	Заинтересовани страни	Приоритетна група	Насочване	Влияние
Група I	Авиокомпани	A	X	
	Оператори по наземно обслужване	A	X	
	Спедитори/Товарни оператори	A	X	
	Таксиметрови компании	A	X	
	ДП РВД	A		X

	MRO фирми	A	X	X
	Отдаване на коли под наем	A		X
	Куриерски фирми	A		X
	Пътници и посетители	A		X
	Фирми за управление на отпадъците	B		X
	Заведения за храни и напитки	B	X	
	Магазини	B	X	
	Телекомуникационни компании	B	X	
	Държавни структури	B		X
	Банкови офиси, бюра за обмяна на валута	C	X	
	Туроператори	C	X	
Група II	Летищен персонал	B	X	X
Група III	Община Варна: Обществен транспорт	B		X
	Държавни органи	B		X
	Международни власти/органи	B		X
	Комунални услуги	B		X
	НПО за околната среда	C		X
	Местни общности	C		X

5. Дейности за ангажиране на заинтересованите страни

Към настоящия момент целите, инициативите и резултатите във връзка с усилията за намаляване на въглеродните емисии се оповестяват от ФТСЕМ АД до съответните вътрешни и външни заинтересовани страни чрез:

- Споделяне на информация на уебсайта на компанията за демонстриране ангажимента на летище Варна за намаляване на емисиите на въглероден диоксид и подобряване на енергийната ефективност. Информацията се публикува в раздел "Екология";
- Презентационни банери в и пред Терминал 2, които информират за участието на ФТСЕМ АД в програмата АСА;
- Излъчване на видеоклип предоставен от ACI EUROPE за програмата АСА чрез монитори в Терминал 2;
- Предоставяне на информационни и промотивни материали на служителите посредством вътрешната мрежа на ФТСЕМ АД с мерки за намаляване на емисиите на парникови газове и подобряване на енергийната ефективност, също за споделяне на знания от преминати обучения, свързани с въглеродните емисии и енергийна ефективност.
- Споделяне на информация в социалните мрежи (Facebook, Instagram, Twitter, LinkedIn, YouTube канал), за участието на ФТСЕМ АД в програма АСА, както и публикации, свързани с инициативи за намаляване на въглеродните емисии.

6. Доказателства за ангажираност и резултати

За да управлява ефективно процеса по ангажиране на заинтересованите страни и да популяризира целите на Плана, ФТСЕМ АД ще използва различни канали и инструменти за споделяне на информация. В същото време е възприет индивидуален подход за ангажиране, в зависимост от вида на заинтересованите страни и техния потенциален принос към целите за намаляване на въглерод-

ните емисии на ФТСЕМ АД. Ползата от този подход ще доведе до увеличаване на ефекта от прилаганите действия за управление на въглеродните емисии.

По-долу е представен неизчерпателен списък на средствата за ангажиране на заинтересованите страни:

- Комуникационни канали
 - Електронна страница
 - Социални мрежи
 - Електронна поща
 - Телефонна линия
- Начини за ангажиран и активиране
 - Информационни материали
 - Кампании за повишаване на осведомеността
 - Консултации
 - Обучения
 - Работни групи и срещи - вътрешни и външни
 - Посещения на обекта и одити
 - Проучвания
 - Уебинари
 - Семинари

По-конкретно, следните видове дейности са определени като такива с най-голям потенциал за постигане на разбиране, ангажиране и активиране на заинтересованите страни:

- Кампании за повишаване на осведомеността на вътрешни и външни заинтересовани страни (инициативи и стимули за управление на въглеродните емисии, мерки за енергийна ефективност, намаляване на потреблението на енергия, промяна на поведението и т.н.); разработване на вътрешни маркетингови и комуникационни материали за повишаване на осведомеността за енергийната ефективност сред служителите, клиентите и пътниците;
- Обучения за вътрешни и външни заинтересовани страни (практически действия и съвети за управление на въглеродните емисии в рамките на оперативните дейности на персонала и служителите на трети страни); вътрешно обучение за ръководителите на отделите, с цел изграждане на капацитет за провеждане на специализирани обучения за енергийна ефективност за служителите и подобряване на екологичната култура във ФТСЕМ АД;
- Интерактивни сесии и форуми, включващи отделите на ФТСЕМ АД, както и приоритетни външни заинтересовани страни (обсъждане на ключови въпроси; определяне, изпълнение и мониторинг на ключови дейности; популяризиране на политиките и целите на ФТСЕМ АД относно управлението на въглеродните емисии);
- Стимули за насърчаване на добрите практики сред служителите;
- Въвеждане на клаузи за управление на въглеродните емисии и енергийна ефективност в договорите с трети страни;
- Изграждане на стратегически партньорства за осъществяване на съвместни дейности и повишаване на осведомеността сред ключовите заинтересовани страни и широката общественост;
- Други комуникационни и активационни дейности, както е описано в раздел 7 План за изпълнение.

Дейностите по ангажиране на заинтересованите страни ще бъдат обвързани с резултати и доказателства, които включват създаването на работни групи, провеждането на обучения, уебинари и кампании за повишаване на осведомеността, разпространението на комуникационни материали, създаването на партньорства, съвместни инициативи и др. дейности. Те трябва да бъдат подкрепени от съответните действия (вкл. процедури, документация и материали), инициирани и проследявани от отговорните екипи и звена.

Всички предвидени дейности, резултати и доказателства за ангажираност, както и съответните целеви групи и отговорни екипи са представени в раздел 7 План за изпълнение.

7. План за изпълнение

Въз основа на приоритизирането на заинтересованите страни и оценката на възможните подходи за ангажиране, беше разработен план за изпълнение, включващ конкретни действия и срокове (Приложение II).

8. Мониторинг и актуализация

Плана за ангажиране на заинтересованите страни ще се преразглежда изцяло поне веднъж на всеки три години. В случай, че настъпят структурни промени или други външни фактори (напр. идентифициране на нови заинтересовани страни, издаване на нов вътрешен документ и др.), които могат да окажат влияние върху изпълнението на Плана, той ще бъде актуализиран в кратък срок. Такава актуализация би имала за цел да осигури непрекъснато подобряване на процеса на ангажиране на заинтересованите страни.

Отговорният орган за изпълнението на Плана ще бъде специализирана работна група, по-специално екипът за управление на емисиите на въглероден диоксид, който ще гарантира, че планираните мерки и действия се изпълняват навреме, а резултатите са подкрепени от съответните доказателствени материали (съгласно раздел 7 План за изпълнение). Експерти от други екипи и отдели на ФТСЕМ АД могат да бъдат включени в изпълнението на Плана по преценка на екипа за управление на емисиите на въглероден диоксид като част от работната група.

Определянето на целите и конкретните действия в рамките на Плана за изпълнение е предвидено да се осъществява в края на годината, предхождаща изпълнението на мерките. Напредъкът по изпълнението на Плана и постигнатите резултати ще бъдат представяни пред началниците на отдели на летище Варна и пред Управителния съвет на ФТСЕМ АД веднъж годишно в рамките на прегледа от ръководството.

Приложение I

Заинтересовани страни

Група I: Външни заинтересовани страни “на обекта”

1. Авиокомпани

- Air Serbia
- Airhub Airlines
- AMC Aviation
- Austrian Airlines
- Bh Air
- Blue Bird Airways
- Bul Air
- Bulgaria Air
- Buzz
- Condor
- Copenhagen Airtaxi
- Corendon Airline
- Edelweiss Air
- Electra Airways
- Enter Air
- European Air Charter
- Eurowings
- Eurowings Discover
- Fly Lili Srl
- Gulliv Air
- Israil Airlines
- JET STREAM CHARTER Kft.
- LOT - Polish Airlines
- Luxair
- Norwegian Air
- Ryanair
- SmartLynx Airlines
- Smartwings A.S.
- Sunclass Airlines
- SUNDAIR GmbH
- Sunexpress Air
- Transavia

- TUI Airlines
- Turkish Airlines
- Volotea Airlines
- Wizz Air

2. Доставчици на услуги (Наематели)

- Банкови офиси и бюра за обмяна на валута:
 - “Централна Кооперативна Банка“ АД
 - “Софдилинг” ООД
- Офиси за наем на автомобили:
 - Sixt
 - Hertz
 - Avis
 - Europcar
 - Easyrent
 - Choice
 - Top rent-car
- Ресторанти/кафенета/пъбове
 - “Лагардер Травъл Ритейл” ЕООД
 - "СЪНФУДС БЪЛГАРИЯ" ЕООД
 - “ДЖИНДЖЪРС” ЕООД
- Магазини
 - “Лагардер Травъл Ритейл” ЕООД;
 - “Нюанс БГ” АД
- Държавни структури
 - Митници
 - Гранична полиция
 - Българска агенция по безопасност на храните - Граничен контрол
- Таксиметрови компании
 - “Транстриумф Холдинг” АД
- Телекомуникационни
 - А1
 - Yettel
 - Vivacom
- Туристически компании
 - Солвекс
 - “Скайлайн ЕС” ООД
 - ТП “ТУРСКИ АВИОЛИНИИ - ТЮРК ХАВА ЙОЛЛАРЪ”

- "ТОТЕМ 07" ЕООД
 - "Гъливеър" ЕООД
 - Машини опаковане багаж
 - "ТРУСТАР БЪЛГАРИЯ" ЕООД
3. Държавно предприятие "Ръководство на въздушното движение" (ДП РВД)
- Летищен център за обслужване на въздушното движение - Бургас
4. Куриерски фирми
- DHL
 - TNT
5. Спедитори/Товарни оператори
- Авиационни услуги
 - Български пощи
 - Услуги по обработка на товари
6. Оператори по наземно обслужване
- Swissport Bulgaria
 - Goldair Handling Bulgaria
 - Shell Bulgaria
 - "ВАРНА МЕНИДЖМЪНТ И КОНСУЛТИНГ" АД
7. Maintenance, repair and overhaul (MRO) фирми
- Lufthansa Technic
 - Electra Global Maintenance
8. Пътници и посетители
9. Фирми за управление на отпадъците
- "ЕВРО ИМПЕКС - ВАРНА" ООД
 - Общинско сметоизвозване

Група II: Персонал на летището

- Персонал на летището
- Наземно обслужване
- Безопасност
- Горива и смазочни материали (ГСМ)
- Пътническо обслужване и Карго
- Сигурност
- Терминален мениджмънт
- Летищен координационен център (ЛКЦ)
- Търговски отдел
- Авиационно бизнес развитие
- Счетоводство
- Управленско счетоводство

- Човешки ресурси
- Поръчки
- Корпоративни комуникации и управление на събития
- Правни дейности и съответствие
- Интегрирани системи за управление и Медицинско осигуряване
- Авиационен учебен център - предоставяне на вътрешно обучение на служителите и трети страни
- Други (Медицинска служба, Сектор "Пожарна безопасност и защита на населението" - летище Варна)

Група III: Външни заинтересовани страни "извън обекта"

1. НПО в областта на околната среда и климата
 - Българско дружество за защита на птиците (БДЗП)
2. Международни органи/органи
 - Европейска комисия
 - Airports Council International (ACI) Europe
 - WSP - Въглеродна акредитация на летищата
 - Евроконтрол
3. Местни общности (местни жители и уязвими групи)
4. Община Варна и община Аксаково
 - Обществен транспорт (автобуси)
5. Държавни органи
 - Концедент - МТС
 - ГД ГВА
 - Министерства
6. Комунални услуги
 - "Водоснабдяване и канализация" ООД - Варна
 - "ЕНЕРГО-ПРО Варна" ЕАД (доставчик на електроенергия)
 - Търговци на електроенергия

Приложение II

План за изпълнение

КАКВО Действие	КАК Начин на ангажиране	КОЙ Целеви заинтересовани страни	КОГА Времеви график	Отговорник	Доказателства за ангажираност и резултати
Създаване на работна група за наблюдение на изпълнението на Плана за ангажиране на заинтересованите страни.	Работна група/екип Срещи	Служители	Май 2025 г.	Работна група/екип за управление на въглеродните емисии	Утвърдена работна група/екип
Организиране и провеждане на вътрешни обучение (на служителите на ФТСЕМ АД) и на трети страни по управление на въглеродните емисии.	Обучения, уебинари, семинари, консултации	Ръководител звено "Интегрирани системи за управление и Медицинско осигуряване"	Октомври 2025 г.	Работна група/екип за управление на въглеродните емисии	Брой обучения Брой обучени служители на ФТСЕМ Брой обучени служители на трети страни
Разработване на вътрешни и външни комуникационни материали за повишаване на осведомеността на заинтересованите страни относно енергийната ефективност и усилията на ФТСЕМ АД за управлението на въглеродните емисии.	Информационни материали, уебсайт, социални мрежи	Всички групи заинтересовани страни	Ежегодно	Работна група/екип за управление на въглеродните емисии	Брой заинтересовани страни, до които са достигнали информационни материали Разработени брошури и други информационни материали
Споделяне с трети страни на политиката и целите на ФТСЕМ АД за намаляване на въглеродните емисии.	Срещи, информационни материали, уебинари, презентации	Оператори по наземно обслужване, наема-	Ежегодно	Работна група/екип за управление на	Брой заинтересовани страни, до които е достигна-

**ПЛАН ЗА АНГАЖИРАНЕ НА ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ
НА ЛЕТИЩЕ ВАРНА МАЙ 2025 Г.**



		тели, ключови партньори и др.		въглеродните емисии	ла информация Протоколи от заседания Презентации
Кампании за повишаване на осведомеността (напр. за ефективно потребление на електроенергия, вода, отопление/охлаждане, управление на отпадъците в помещения на територията на летището).	Проучвания, информационни материали (напр. стикери, видеоклипове, табели и др.) в помещенията на летище Варна	Пътници, посетители, наематели и др.	Декември 2025 г.	Работна група/екип за управление на въглеродните емисии	Проведено проучване Проведени кампании за повишаване на осведомеността
Съвместни инициативи с доставчиците на летищни услуги (напр. съвместни инициативи за рециклиране, съвместни действия за поддръжка, които подобряват използването на инфраструктурата и др.).	Работна група Срещи Кампании за повишаване на осведомеността	Доставчици на летищни услуги	Юли - Август 2025 г.	Работна група/екип за управление на въглеродните емисии	Проведена съвместна инициатива
Включване на клаузи за намаляване на въглеродните емисии в договорите с трети страни (напр. употреба на енергийно ефективно оборудване от страна на наемателите; включване на конкретни цели за намаляване на емисии и др.).	Работна група Срещи Консултации	Заинтересовани страни, които могат да бъдат "насочени" (Таблица 1)	от 2025 г. нататък	Търговски отдел Отдел "Правни дейности и съответствие" Отдел "Поръчки" Екип за управление на емисиите от парникови газове	Брой сключени договори с клауза за намаляване на въглеродните емисии
Осигуряване на стимули (напр. за служителите, да използват обществен транспорт вместо лични автомобили).	Кампания за повишаване на осведомеността, социални придобивки	Служители	от 2025 г. нататък	Екип за управление на емисиите от парникови газове	Брой ангажирани служители

**ПЛАН ЗА АНГАЖИРАНЕ НА ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ
НА ЛЕТИЩЕ ВАРНА МАЙ 2025 Г.**



Осигуряване на възможност за събиране на обратна връзка от заинтересованите страни относно целите и резултатите за управление на въглеродните емисии на ФТСЕМ АД (напр. на територията на летището, на интернет страницата, чрез мобилно приложение и др.).	Проучване, електронна страница, електронна поща, мобилно приложение и др.	Пътници, служители, доставчици на летищни услуги и др.	от 2025 г. нататък	Екип за управление на емисиите от парникови газове	Брой събрани отзиви
Партньорство с доставчиците на летищни услуги и други външни заинтересовани страни (напр. таксиметрови компании, обществен транспорт) за поставяне на информационни брошури за усилията на ФТСЕМ АД за намаляване на въглеродните емисии.	Информационни материали	Заинтересовани страни, които могат да бъдат "насочени" и "повлияни" (Таблица 1)	Декември 2025 г.	Работна група/екип за управление на въглеродните емисии	Брой партньорства Брой срещи
Изграждане на стратегически партньорства с ключови заинтересовани страни (напр. оператори по наземно обслужване, таксиметрови компании, туроператори, обществен транспорт, община Варна и община Аксаково и др.) за изпълнение на съвместни инициативи за намаляване на въглеродните емисии.	Работна група Срещи	Заинтересовани страни, които могат да бъдат "насочени" и "повлияни" (Таблица 1)	от 2025 г. нататък	Управителен съвет на ФТСЕМ АД	Брой партньорства Брой срещи